

GAVUCHEB

Galerie výtvarného umění v Chebu
Galerie der bildenden Kunst in Eger
Podzim / Herbst 2011

Jiří Balcar Retrospektiva / Retrospektive

13. 10. 2011 – 8. 1. 2012

Kurátor / Kurator: Marcel Fišer

Vernisáž 12. října, 17.00

Přednáška: 16. listopadu, 17.00, Jan Rous: Jiří Balcar a umění 60. let

U stolu / Beim Tisch, 1958, olej, překlíčka / Öl, Sperrholz, 73×50 cm, Galerie Zlatá Husa

Bohumil Kubišta Dvě zátíší z roku 1911 / Zwei Stillleben aus dem Jahr 1911

13. 10. 2011 – 8. 1. 2012

Kurátorka / Kuratorin: Mahulena Nešlehová

Vernisáž 12. října, 17.00

Přednáška: 19. října, 17.00, Mahulena Nešlehová: Život a dílo Bohumila Kubišty

Zátíší s vazami / Stillleben mit den Vasen, 1911, olej, plátno / Öl auf Leinwand, 87×70 cm, Západočeská galerie, Plzeň

Alexis Milne Narušení pořádku / Dismantle the Order

Malá galerie / Kleine Galerie, Videoroom

8. 9. – 23. 10. 2011

Kurátor / Kurator: Pavel Vančát

Alexis Milne, Zbraň státu / Die Waffe des Staates, 2009, video, 2:38 min. Znovuoživení policejní vraždy lana Tomlinsona během demonstraci G20. Společná performance s Markem McGowanem / Das Wiederaufleben des Polizeimords an Ian Tomlinson im Verlauf der Demonstrationen zum G20-Gipfel. Gemeinsame Performance mit Mark McGowan, Royal Exchange, London

Josef Zlamal The Other Side

Malá galerie / Kleine Galerie

27. 10. 2011 – 8. 1. 2012

Kurátor / Kurator: Marcel Fišer

Vernisáž 26. října, 17.00

Oběti zla / Die Opfer des Bösen, 2010, tuš na ručním papíře / Tusche auf Bütteln, 100×70 cm

Jiří Balcar je klíčovou postavou výtvarného umění šedesátých let – patřil k nejvýznamnějším malířům té doby, zároveň ovlivnil i dobovou estetiku jako autor knižních obálek a filmových či divadelních plakátů Jeho reprezentativní výstava přichází po dlouhé době (ta předchozí se uskutečnila před dvaceti lety v Galerii hlavního města Prahy), tentokrát doprovázená monografií z nakladatelství Arbor vitae. Jiří Balcar se narodil roku 1929 v Kolíně a zemřel předčasně při automobilové nehodě v roce 1968 v Praze. Vystudoval dějiny umění a typografii na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze u Františka Tichého a Františka Muziky. V průběhu své nedlouhé kariéry prošel několika stylovými etapami, v nichž osobitě reagoval na aktuální vývoj ve světě, ať už to byla existenciální abstrakce, lettrismus, později nová figurace a pop art. Jako výtvarník byl uznáván již za svého života a patřil k okruhu významného teoretika Jindřicha Chalupěckého.

Balcarova knižní a grafická tvorba nevznikala na okraji jeho volné tvorby, ale byla její plnohodnotnou součástí. Pracoval hlavně se šablonovým písmem a textovými fragmenty, které představují útržky komunikace a vyjadřují její vyprázdňenost. Vytvořil známé filmové plakáty k Hrabalovým Perličkám na dně, Felliniho Silnici a k Wylerově Velké zemi, nebo divadelní plakáty k prvním hrám Václava Havla (Vyrozumění, Zahradní slavnost). Za plakát Bílá velryba získal v roce 1962 v Paříži Cenu Toulouse-Lautreca. Nejrozsáhlejší část jeho designerské práce však patřila knihám a časopisům, vydávaných nakladatelstvím Odeon. Navrhl například obálky a úpravy mnoha svazků Malé řady soudobé světové prózy a mezi lety 1964–66 navrhl tři ročníky Světové literatury.

Jiří Balcar ist eine Schlüsselgestalt der bildenden Kunst der sechziger Jahre – er gehörte zu den bedeutendsten Malern dieser Zeit, zugleich beeinflusste er die Ästhetik dieser Zeit auch als Autor von Buchumschlägen und Film- oder Theaterplakaten. Jiří Balcar wurde im Jahr 1929 in Kolín geboren und starb vorzeitig bei einem Autounfall im Jahr 1968 in Prag. Er hatte ein Studium der Kunstgeschichte und der Typographie an der Kunstgewerblichen Hochschule in Prag absolviert. Im Verlauf seiner kurzen Karriere durchlief er mehrere Stil-Etappen, in denen er individuell auf die aktuellen Entwicklungen in der Welt reagierte, sei es nun auf die Existenzielle Abstraktion, auf den Lettrismus oder später auf die Neue Figurierung und die Pop Art. Balcars Buchumschlag- und grafisches Schaffen entstand nicht am Rande seines freien Schaffens, sondern war sein vollwertiger Bestandteil. Er arbeitete im Wesentlichen mit Schablonenschrift und Textfragmenten, die Fetzen von Kommunikation darstellen und deren Entleerung zum Ausdruck bringen. Er schuf die bekannten Filmplakate zu Hrabals Perlen auf dem Grund, zu Fellinis La Strada und zu The Big Country, oder die Theaterplakate zu den ersten Stücken von Václav Havel (Die Benachrichtigung, Das Gartenfest). Für das Plakat zum Film Moby-Dick erhielt er im Jahr 1962 in Paris den Prix Toulouse-Lautreca. Der umfangreichste Teil seines Designer-Schaffens gehörte jedoch den Büchern und Zeitschriften, die vom Verlag Odeon herausgegeben wurden.

Projekt Opus magnum tentokrát připomene dvě mimořádná díla, od jejichž vzniku letos uplynulo právě sto let: Truhlářské zátíší (Galerie Zlatá husa, Praha) a Zátíší s vazami (Západočeská galerie v Plzni), jejichž autorem je Bohumil Kubišta (1884–1918), jedna z nejvýraznějších osobností české avantgardy, člen skupiny Osma (1907–1908) a německé skupiny Die Brücke (1911–1912). Jeho jméno je spjato s prosazením nových malířských koncepcí. Formovalo je zejména umění Cézanna, které podnítilo Kubištův bytostný sklon k logické stavebnosti obrazu a k naplňování výtvarného zákona. V malbě však nehledal pouze zákonitosti a vnitřní principy dané logikou rozumu, na jejich základě se chtěl dobat i těch, které rozum, materiálnost věcí a smyslovou zkušenost přesahují. Cílem nebylo jen svébytné, vnitřně provázané, syntetické dílo; ve svých záměrech usíloval o prnutí racionála iracionálním. V tom také spočívala „jinost“ Kubištova umění „nového“ umění, s přítomností složek spolu se svým souputníky ze Skupiny výtvarných umělců a které bylo spojeno s fenomény kubismu, kubismu a kubofuturismu. Ostatně i pojetí klasického a v kubismu tolik oblíbeného motivu zátíší na tuto výjimečnost upozorňuje. Obě vybraná zátíší z roku 1911 spadají do umělcovy zralé tvorby. Jejich mimořádně zajímavá koncepce spočívá ve vzájemné myšlenové a výtvarné provázanosti. Kromě magičnosti světelného fluida je sugesce pohybu je propojuje také důraz na symboliku předmětů. Zatímco Truhlářské zátíší vyslovuje hold mužské práci a mužskému elementu (dominance modré), Zátíší s vazami nám předkládá květinou, vazami i volbou barev ženský princip, nemluvě o oblasti křivek, která v tomto zátíší převládá a která harmonicky vyvažuje krystalickou strukturu Truhlářského zátíší. Jde o pozoruhodnou, na svou dobu unikátní koncepci, pro niž neexistuje v tvorbě jeho souputníků srovnání.

Das Projekt Opus magnum erinnert dieses Mal an zwei außergewöhnliche Werke, seit deren Entstehung gerade hundert Jahre vergangen sind: Schreinerstillleben (Galerie Zlatá husa, Praha) und Stillleben mit Vasen (Západočeská galerie v Plzni) von Bohumil Kubišta (1884–1918), einer der markantesten Persönlichkeiten der tschechischen Avantgarde, Mitglied der Gruppe Osma [Die Acht] (1907–1908) und der deutschen Künstlergruppe Die Brücke (1911–1912). Sein Name ist verbunden mit der Durchsetzung neuer malerischer Konzeptionen. Diese wurden namentlich durch die Kunst Cézannes geformt, die Kubištas angeborene Neigung zu einem logischen Bildaufbau und zur Erfüllung bildkünstlerischer Gesetzmäßigkeiten unterstützte. In der Malerei suchte er jedoch nicht nur die durch die Logik der Vernunft gegebenen Gesetzmäßigkeiten und inneren Prinzipien, auf deren Grundlage wollte er auch jene ergründen, die über die Vernunft, die Materialität der Dinge und die sinnliche Erfahrung hinausgehen. Die beiden ausgewählten Stillleben aus dem Jahr 1911 fallen in das reife Schaffen des Künstlers. Neben dem Magischen des Lichtfluidums und der Suggestion einer Bewegung verbindet sie auch der Nachdruck auf dem Symbolgehalt der Gegenstände. Während das Schreinerstillleben der Arbeit des Mannes und dem männlichen Element huldigt (Dominanz von Blau), stellt das Stillleben mit Vasen durch die Blume, die Vasen und auch durch die Wahl der Farben das weibliche Prinzip vor, ganz zu schweigen von der Rundheit der Kurven, die in diesem Stillleben vorherrscht und die ein harmonisches Gegengewicht zu der kristallinen Struktur des Schreinerstilllebens bildet. Es handelt sich um eine bemerkenswerte, Konzeption, für die wir im Schaffen seiner Weggenossen keine Parallele finden.

START POINT je výstava, která každý rok představuje nejlepší diplomové práce vybrané na výtvarných akademiích různých evropských škol. Z projektu, který začínal pro čtyři české školy, se v průběhu let stala mezinárodní akce, na které se účastní nejprestižnější evropské akademie. Loni probíhala v GASKu Kutná Hora a hlavní cenu zde získal performer Alexis Milne z londýnské Goldsmiths, kterou svého času absolvovali současné hvězdy mezinárodní scény jako Damien Hirst či Antony Gormley. Odměnou pro držitele cen je nejen měsíční tvůrčí pobyt v Praze, ale také výstava s katalogem, která letos proběhne v GAVU Cheb. Alexis Milne ve svých performancech a videích kriticky zkoumá potenciál umělce jako politického aktivisty. Využívá při tom konstrukce alter-ega a prvky grotesky a parodie. Jeho performance s divadelními rysy, které prezentoval loni v rámci START POINTu, vznikly po zkušenostech z anarchistických demonstrací během londýnského summitu G20. Autor se zabývá okamžikem, kdy se demonstrace mění ve velkolepý spektakl a v jistém bodě začíná spontánně přebírat charakteristiku hraného představení.

START POINT ist eine Ausstellung, die alljährlich die an den Kunstakademien verschiedener europäischer Hochschulen ausgewählten besten Diplomarbeiten vorstellt. Aus dem Projekt, das für die vier tschechischen Kunsthochschulen begann, ist im Verlauf der Jahre eine internationale Aktion geworden, an der sich auch höchst angesehene europäischen Akademien beteiligen. Im vergangenen Jahr fand sie in der Galerie GASK in Kutná Hora statt und den Hauptpreis gewann Alexis Milne vom Londoner Goldsmiths, das seinerzeit von heutigen Stars der internationalen Szene wie Damien Hirst oder Antony Gormley absolviert wurde. Der Preis besteht für die Preisträger nicht nur aus einem vierwöchigen künstlerischen Aufenthalt in Prag, sondern auch in einer Ausstellung samt Katalog, die heuer in der GAVU Cheb stattfindet. Alexis Milne untersucht in seinen Performances und Videos kritisch das Potenzial des Künstlers als politischer Aktivist. Für die Aktivierung des Zuschauers nutzt er Konstruktionen des Alter ego und Elemente der Groteske und Parodie. Seine Performances mit Elementen des Theaters, die er voriges Jahr im Rahmen von START POINT präsentierte, entstanden nach den Erfahrungen mit den anarchistischen Demonstrationen während des Londoner Summit der G20. Der Künstler befasst sich mit dem Moment, wo sich die Demonstration zu einem großartigen Spektakel wandelt und an einem bestimmten Punkt beginnt, spontan den Charakter einer Schauspielvorstellung anzunehmen.

Malíř a kreslíř Josef Zlamal (1983) působí ve Šternberku, kde jeho rodina (dědeček Wilhelm Zlamal, 1915–1995 a otec Petr Zlamal, nar. 1949) už tvoří malířskou dynastii. V letech 2004–2006 studoval na Hochschule für Künste v Bremách. V Chebu představuje cyklus temných tušových kreseb, které se v poslední době staly jeho hlavním médiem. Zlamal je umělcem příběhu – ostatně jeho kresby můžeme vnímat jako ilustrace jakési neznámé knihy bez začátku a konce, kterou neustále rozvíjí a doplňuje. Svým způsobem je příběh přítomen už v technologii jejich vzniku. Své kresby opakovaně namáčejí ve vodní lázni, následně vymývá a opět dotváří. Tato metoda evokuje středověké palimpsesty – tj. opakovaně používané pergameny, z nichž byly kvůli jeho vysoké ceně seškrabovány a vymývány původní nápisy, takže dnes ukrývají mnoho vrstev nad sebou, které lze speciálními lampami číst. Zlamalovy kresby připomínají takové staré záznamy, plné neznámých odkazů. Také motivicky se vrací k věčným námětům jako je bolest, osamění, opuštěnost, hrůza a smrt, k mezním tématům dotýkajícím se života a lidství. V jeho figuracích se z neurčitých, často groteskních scénérií vynořují i motivy tradiční ikonografie evropského umění, jako např. pieta a další kristologická témata. Jeho obrázový svět se téměř zcela míjí se současnou společností, která podobná témata vytlačuje ze svého zorného pole. „Proč vše musí být zábavné, nezávažné, pomíjivé? Kalkulujeme, pracujeme bez smyslu, křečovitě odmítáme jakýkoliv zkušenosti, tradice, rady a pravidla. Zapomínáme na to podstatné, a tím se podílíme na nesmyslném a samoúčelném chaosu, který nás svírá.“

Der Maler und Zeichner Josef Zlamal (1983) studierte in den Jahren 2004–2006 an der Hochschule für Künste in Bremen. In Eger stellt er einen Zyklus dunkler Tuschezeichnungen vor, welche in der letzten Zeit zu seinem wesentlichen Medium wurden. Zlamal ist ein Künstler, der Geschichten erzählt – seine Zeichnungen können wir letzten Endes als Illustrationen eines unbekanntes Buches ohne Anfang und Ende verstehen, die er ständig weiter entwickelt und ergänzt. In einer gewissen Weise ist eine Geschichte bereits in der Technologie ihrer Entstehung zugegen. Seine Zeichnungen taucht er wiederholt in ein Wasserbad, wäscht sie anschließend aus und bearbeitet sie dann weiter. Zlamals Zeichnungen erinnern an derartige alte Aufzeichnungen voller unbekannter Verweisungen. Auch motivisch kehrt er zu den ewigen Themen zurück, zu Schmerz, Vereinsamung, Verlassenheit, Grauen und Tod, zu den Grenzthemen, die das Leben und die Menschheit betühren. In seinen Figuren tauchen aus unbestimmten, häufig grotesken Szenarien auch Motive der traditionellen Ikonographie der europäischen Kunst auf, wie etwa die Pietà oder andere christologische Themen. Seine Bilderwelt geht fast vollständig an der heutigen Gesellschaft vorbei, die entsprechende Themen aus ihrem Blickfeld verdrängt. „Warum muss alles unterhaltsam, unverbindlich, vergänglich sein? Wir kalkulieren, wir arbeiten ohne Sinn, krampfhaft lehnen wir jegliche Erfahrungen, Traditionen, Ratschläge und Regeln ab. Wir vergessen das Wesentliche, und damit beteiligen wir uns an dem sinnlosen Chaos als Selbstzweck, das uns umschließt.“

Jan Švankmajer Krátké filmy z 60. let / Kurzfilme aus den 60er Jahren

Videoroom

27. 10. 2011–8. 1. 2012

Rakvičkárna, 1966

Dagmar Urbánková Chlebová Lhota / Brotereuth

Museum Café

13. 10. 2011–8. 1. 2012

Kurátor / Kurator: Juraj Horváth

Vernisáž 12. října, 17.00

Ilustrace z knihy Chlebová Lhota / Illustration aus dem Buch Chlebová Lhota

Stálá expozice / Dauerausstellungen

České moderní umění / Tschechische moderne Kunst

Hlavní budova, Výstavní sály 1. patro / Hauptgebäude, Ausstellungsräume 1. St.

Gotické sochařství Chebska, Evropské malířství 17. a 18. století / Gotische Bildhauerei des Egerlandes, Europäische Malerei des 17. und 18. Jh.

Kostel sv. Kláry / St.-Klara-Kirche

Smrt Panny Marie z kostela Povýšení sv. Kříže v Házlově, Franky nebo Horní Falc, první čtvrtina 16. století, lipové dřevo, původní polychromie / Marientod aus der Kreuzerhebungskirche in Haslau, Franken oder Oberpfalz, erstes Viertel des 16. Jahrhunderts, Lindenholz, originale Polychromie

Přednášky

Přednášky probíhají vždy ve středu od 17.00 v kavárně. Jsou koncipovány buď jako doprovodné akce k výstavám (viz info u jednotlivých výstav), nebo v širších cyklech, na které zveme špičkové odborníky. Vstupné 40 Kč.

Zbýněk Černý, Chebští sochaři 1. pol. 20. století

5. října, Willy Russ

7. prosince, Karl Wilfert ml.

Zbýněk Černý z chebského muzea postupně představí německé umělce chebského regionu. Jako první to bude sochař a keramik Willy Russ (1888–1974), který působil v Krásnu (Schönfeld) a ve Vidni. Russ patří k nejvýznamnějším představitelům středoevropského art deca a je autorem zničeného Goethého pomníku v Mariánských Lázních nebo známých chebských kamen. Myslbekův žák Karl Wilfert ml. (1879–1932) je zase autorem pomníku J. W. Goetha ve Františkových Lázních.

Peter Kováč: Umění pozdního středověku

9. listopadu, Jan van Eyck

23. listopadu, Hans Memling

14. prosince, Veit Stoss

První z cyklu přednášek bude věnována Janu van Eyckovi (1395–1441), autorovi proslulého Gentského oltáře (1432, s bratrem Hubertem) nebo Portrétu manželu Arnolfiniových (1434). Následuje přednáška o jeho pokračovateli Hansi Memlingovi (kol. 1430–1494) a poslední představí slavného sochaře Veita Stosse (1450–1533), jehož dílo je spojeno s Krakovem (Mariánský oltář) a Norimberkem (Andělský pozdrav).

Současná česká architektura pohledem tvůrců

2. listopadu, A69 (Prokop Tomášek, Boris Redčenkov, Jaroslav Wertig)

30. listopadu, Martin Rajniš

Cyklus, v jehož rámci budou nejvýznamnější současní architekti představovat svoji tvorbu, symbolicky odstartuje ateliér A69, který svou cestu k proslulosti začal právě na Chebsku (sanatorium dr. Petáka ve Fr. Lázních, pěší zóna v Chebu). Následovat bude přednáška Martina Rajniše, který vyšel z libereského SIALu (mj. je spoluautorem OD Máj) a dnes je vizionářem ekologické architektury (Stará Poštovna na Sněžce).

Galerie výtvarného umění v Chebu
Galerie der bildenden Kunst in Eger
příspěvková organizace
Karlovarského kraje
náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16
350 02 Cheb
T: +420 354 422 450
F: +420 354 422 163
info@gavu.cz
www.gavu.cz

1] Hlavní budova budova / Hauptgebäude, náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16 2. patro / Stock: Velká galerie / Große Galerie, Opus magnum, Galerie pod baobabem / Galerie unter dem Baobab

1. patro / Stock: stálá expozice českého moderního umění / ständige Ausstellung tschechischer moderner Kunst
Přízemí / Erdgeschoss: Malá galerie / Kleine Galerie, Videoroom, museum shop, museum café, přednáškový sál / Vortragssaal
Otevřeno / Geöffnet: úterý–neděle / Dienstag–Sonntag 10.00–12.00, 12.30–17.00
Vstupné / Eintritt: 70/40 Kč (seniři od 60 let, studenti SŠ a VŠ, ZTP / Senioren ab 60 Jahre, Studenten, Schüler ab 16 Jahre und Behinderte mit Ausweis) / 10 Kč (žáci ZŠ / Schüler bis 15 Jahre)

2] Barokní kostel sv. Kláry / Barocke St.-Klara-Kirche, Františkánské náměstí
Stálá expozice Gotické sochařství historického Chebska a evropská malba 17. a 18. st. / Ständige Ausstellung Gotische Bildhauerei des historischen Egerlands und europäische Malerei des 17. und 18. Jhs.

Otevřeno / Geöffnet: do 30. října / bis 30. Oktober, úterý–neděle / Dienstag–Sonntag 13.00–17.00

Vstupné / Eintritt: 20/10 Kč (seniři od 60 let, studenti SŠ, VŠ, žáci ZŠ, ZTP / Senioren ab 60 Jahre, Studenten, Schüler, Behinderte mit Ausweis)

Chebská vstupenka: společný projekt galerie a muzea v Chebu. Vstup do čtyř objektů (galerie, sv. Klára, hrad, muzeum) na jednu vstupenku 100 Kč s Eger-Karte: gemeinsames Projekt der Galerie und des Museums in Eger. Gemeinsame Eintrittskarte für vier Objekte (Galerie, St.-Klara-Kirche, Burg, Museum) 100 Kč.

Přednášky / Vorträge: 40 Kč, pro členy galerijního klubu zdarma / Klubmitglieder frei.

Světověznámý filmový režisér Jan Švankmajer (1934) inspiroval dnes tak populární tvůrce, jako jsou Tim Burton či Terry Gilliam, na rozdíl od nich však jeho mnohovrstevnaté filmy nejsou jen efektní podívanou. Podstatná část jeho tvorby však patří do sféry výtvarného umění a také jeho filmy jsou často prezentovány ve výtvarném kontextu – před časem mu byl vyhrazen jeden prostor ve stálé expozici Tate Modern, letos je zastoupen i na benátském bienále, kam si jej vybrala kurátorka dánského pavilonu. Jeho rané filmy z šedesátých let souvisí s jeho celoživotními zájmy o lidové loutkové divadlo, art brut, poetiku tzv. černého gotického románu, rudolfínský mannerismus a surrealismus. A také s aktuálními tendencemi informelu šedesátých let, do nichž zasáhl i jako výtvarník. Brzy si vytvořil svůj vlastní filmový jazyk, v němž ústřední roli hraje originální pojetí animace s mnoha citacemi z výše zmíněných vizuálních světů. Mezi nejvýznamnější krátké filmy tohoto období patří Poslední trik pana Schwarzwaldea a pana Edgara (1964), J. S. Bach: Fantasia g moll (1965), Rakvičkárna (1966) nebo Historia naturae (1967).

Der weltbekannte Filmregisseur Jan Švankmajer (1934) inspirierte mit seinen Filmen heute so populäre Filmautoren wie Tim Burton oder Terry Gilliam, im Unterschied zu diesen sind seine vielschichtigen Filme jedoch nicht nur ein effektvolles Schauspiel. Der wesentliche Teil seines Schaffens gehört in die Sphäre der bildenden Kunst und auch seine Filme werden häufig im Kontext der Kunst präsentiert – vor einiger Zeit wurde ihm in der ständigen Exposition der Tate Modern ein Raum gewidmet, und heuer ist er auch auf der Biennale in Venedig vertreten, wo sich ihn die Kuratorin des dänischen Pavillons ausgewählt hat. Seine frühen Filme aus den sechziger Jahren hängen mit seinem lebenslangen Interesse für das volkstümliche Puppentheater, die Art Brut, die Poetik des sog. schwarzen Romans, den Rudolfinischen Manierismus und den Surrealismus zusammen. Und auch mit den damals aktuellen Tendenzen des Informel der sechziger Jahre, an denen er auch als bildender Künstler beteiligt war. Er schuf sich früh seine eigene individuelle Filmsprache, in der eine originelle Konzeption der Animation mit vielen Zitateen aus den oben genannten visuellen Welten die zentrale Rolle spielt. Zu den bedeutendsten Kurzfilmen dieses Zeitraums gehören Poslední trik pana Schwarzwaldea a pana Edgara [Der letzte Trick des Herrn Schwarzwalde und des Herrn Edgar] (1964), J. S. Bach Fantasia g moll (1965), Rakvičkárna (1966) oder Historia naturae (1967).

Dagmar Urbánková (1972), básniřka, prozaiřka, ilustrátorka a výtvarnice působící v divadle Minor, vydala na sklonku roku 2010 v nakladatelství Baobab již svou třetí autorskou knižku pro děti, kterou nyní představujeme v muzejní kavárně. Kniha má originální koncepci, v níž se prolíná fotografie a komiks. Autorka v ní přibližuje život v imaginární vesničce, do níž „... nevedou cesty. Lidi sem přinášjí vítr, voda nebo vykytnou přímo tady.“ Krajina Chlebové Lhoty je skutečně celá postavena z chleba – Dagmar Urbánková ji doslova uhnětla, upekla a spletla z různých druhů pečiva. Obyvatelé si do středy svých domků vykusují místnosti, z kůrek stavějí nábytek, vybavení jim napeče stará pekařka Patková, která lamentuje nad dnešní dobou, kdy z nebe už nepadá bílá jemně mletá mouka, ale nesemleté žito, oves, kroupy a celé vločky: „Co je s těmi božími mlýny? Nemelou, nemelou...“ Výjevy z každodenního života zdejších obyvatel jsou přibližovány prostřednictvím kronikářských zápisků, jež pořizuje během dlouhé zimy vesnický učitel Jan. Vedle výstavy autorka doplnila i dětský koutek – Galerii pod baobabem – ve druhém patře galerie o další část originální výzdoby. A ta se nese v podobném duchu, jaký formoval svět Chlebové Lhoty.

Dagmar Urbánková (1972), Dichterin, Prosaautorin, Illustratorin und Bühnenbildnerin im Prager Theater Minor, gab gegen Ende des Jahres 2010 im Verlag Baobab bereits ihr drittes Künstlerbuch für Kinder heraus, das wir jetzt im Museumscfé vorstellen. Das Buch hat eine originelle Konzeption, in der Fotografie und Comics einander durchdringen. Die Autorin bringt uns in ihm das Leben in einem imaginären Dorf nahe, in das „... keine Wege führen. Es ist der Wind, der die Menschen hierher trägt, oder das Wasser, oder sie gehen hier direkt auf.“ Die Landschaft von Brotereuth besteht tatsächlich vollständig aus Brot – Dagmar Urbánková hat sie aus verschiedenen Arten Gebäck buchstäblich zusammengeknetet, -geba-cken und -geflochten. Die Dorfbewohner beißen sich aus der Brotmasse ihrer Häuser Zimmerchen heraus, aus den Krusten bauen sie Möbel und die Einrichtung bäckt ihnen die alte Bäckerin Patková, die über die heutige Zeit lamentiert, in der nicht mehr fein gemahlenes weißes Mehl vom Himmel fällt, sondern ungemahlenes Korn, Hafer, Graupen und ganze Flocken: „Was ist bloß los mit diesen Mühlen Gottes? Sie mahlen nicht, sie mahlen nicht ...“ Die Szenen aus dem alltäglichen Leben der hiesigen Bewohner werden mit Hilfe von Einträgen in die Dorfchronik nahegebracht, die der Dorflehrer Jan während des langen Winters erstellt. Neben der Ausstellung hat die Künstlerin auch die Kinderecke – die Galerie unter dem Baobab – im zweiten Stock der Galerie um ein weiteres Stück der originellen Ausmalung bereichert. Und die ist von demselben Geist getragen, der die Welt von Brotereuth geformt hat.

Vedle proměnných výstav galerie představuje i dvě stálé expozice ze svých sbírek. V barokním kostele svatě Kláry je vystavena mimořádná kolekce gotického sochařství z území bývalého Chebska, doplněná o soubor barokního malířství a tzv. chebských intarzií. Za pozornost stojí i samotná budova, která patří k nejvýznamnějším stavbám vrcholného baroka u nás. Stálá expozice v hlavní budově představuje v chronologické posloupnosti vývoj českého moderního umění od konce devatenáctého do šedesátých let dvacátého století. Najdeme tu mimo jiné vynikající díla klasiků českého umění Františka Bílka, Jakuba Schikanedera, Antonína Hudečka, Josefa Čapka, Emila Filly, Otto Gutfreund, Václava Špála, Jana Zrzavého, Františka Tichého, Toyen, Jindřicha Štyrského, Josefa Šímy, Karla Černého, Kamila Lhotáka, Ladislava Zívra, Josefa Istlera, Mikoláše Medka, Jana Koblasy či Václava Boštika. Expozice je nově doplněna panelem, na němž jsou prezentovány přírůstky z letošního roku. Galerie sice již několik let kvůli obtížné finanční situaci galerie nemůže své jedinečné sbírky doplňovat nákupy a krize veřejných financí tuto situaci ještě prohloubila. Proto se rozhodla oslovit několik špičkových výtvarníků střední generace s prosbou, zda by jí nedarovali dílo, které se pak na rok stane součástí stálé expozice. Nyní tedy můžeme představit práce Michala Pěchoučka (*1973), Jakuba Špaňhela (*1976) a Ludka Rathouského (*1975).

Neben den Wechselausstellungen präsentiert die Galerie auch zwei ständige Ausstellungen ihrer Sammlungen. In der Barockkirche St. Klara wird eine außergewöhnliche Sammlung gotischer Plastik aus dem Gebiet des historischen Egerlands gezeigt, ergänzt durch einen Komplex barocker Malerei und von sog. Egerer Intarsien. Aufmerksamkeit verdient auch das Gebäude selbst, das zu den bedeutendsten Bauten des Hochbarocks in Tschechien gehört. Die ständige Ausstellung im Hauptgebäude stellt in chronologischer Folge die Entwicklung der tschechischen modernen Kunst vom Ende des 19. Jahrhunderts bis zu den 60er Jahren des 20. Jahrhunderts vor. Wir finden hier unter anderen hervorragende Werke von Klassikern der tschechischen Kunst wie František Bílek, Jakub Schikaneder, Antonín Hudeček, Josef Čapek, Emil Filla, Otto Gutfreund, Václav Špála, Jan Zrzavý, František Tichý, Toyen, Jindřich Štyrský, Josef Šima, Karel Černý, Kamil Lhoták, Josef Istler, Mikoláš Medek, Jan Koblasa oder Václav Boštik. Die ständige Ausstellung wird neuerdings durch ein Paneel ergänzt, auf dem die Zugänge des betreffenden Jahres vorgestellt werden. Die Galerie kann zwar schon mehrere Jahre lang wegen der schwierigen finanziellen Situation ihre einzigartigen Sammlungen nicht durch Zukäufe vervollständigen und die Krise der öffentlichen Finanzen hat diese Situation noch verschärft. Deshalb hat sich die Galerie entschieden, an einige Spitzenkünstler der mittleren Generation mit der Bitte heranzutreten, ihr ein Werk zu schenken, das dann für ein Jahr Bestandteil der ständigen Ausstellung sein wird. Nun können wir also Arbeiten von Michal Pěchouček (*1973), Jakub Špaňhel (*1976) und Luděk Rathouský (*1975) vorstellen.

Vánoční koncert

21. prosince, 19.00, kostel sv. Kláry, Kolegium pro duchovní hudbu
Na tradičním vánočním koncertu tentokrát zazní jak hudba historická (Arcangelo Corelli: Concerto grosso „Fatto per la Notte di Natale“), tak i moderní (Jan Hanuš: Missa pastoralis, Petr Eben: Concertino pastorale).

Adventní pohádkové čtení

26. listopadu, 3., 10. a 17. prosince 2011 v 15.30 h
Také o letošním adventu se Galerie výtvarného umění v Chebu chystá potěšit všechny spřízněné pohádkové duše tradičním Adventním pohádkovým čtením. V útulných prostorách Malé galerie tak letos již po šesté zalistujeme v knize plné příběhů a jejich prostřednictvím se společně vydáme do světa našich bájných přátel a zvířecích kamarádů. Zkušenými průvodci po dobrodružstvím oplývající říši fantazie nám stejně jako loni budou herci Západočeského divadla v Chebu. Radmila Urbanová a Jindřich Skopec. Na setkání při čtení příběhů s dobrým koncertem se na všechny malé i velké budeme těšit každou adventní sobotu vždy v 15.30 h

Programy pro veřejnost

Animacíni programy pro školy

Galerie nabízí školám doprovodné programy, které žákům interaktivní formou zprostředkovávají právě probíhající výstavy. Kontakt: veronika.lochmanova@gavu.cz.

Komentovaná prohlídka probíhajících výstav

Každou středu v 16.00 se v galerii uskuteční prohlídka s výkladem historika umění. Sraz u pokladny galerie. Prohlídka trvá cca 45 minut. Vstupné obvyklé.

Animacíni programy pro děti

Souběžně s komentovanou prohlídkou probíhá ve stejném termínu, tj. každou středu od 16.00, program pro děti. Děti se u pokladny ujme zkušená lektorka, která pro ně přichystala zhruba 45 minutový program k právě probíhajícím výstavám.

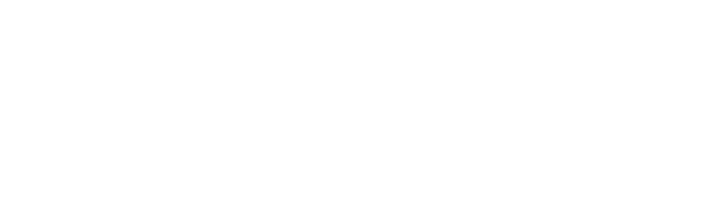
Dětský koutek / Galerie pod baobabem

Ve druhém patře galerie vznikl nový prostor určený především dětem. Mohou nejen samy tvořit, ale také volně listovat v krásných knihách z produkce nakladatelství Baobab, které je samozřejmě možné i zakoupit v museum shopu. Tento prostor postupně vyzdobí nástěnné malby kmenových výtvarníků Baobabu a dětský koutek tak dostane rozměr skutečné galerie.

Středy v GAVU

Akce se konají v hlavní budově od 17 hodin.

5. října	Zbýněk Černý: Willy Russ	přednáška
12. října	Jiří Balcar – Retrospektiva Bohumil Kubišta – Dvě zátiší z roku 1911 Dagmar Urbánková – Chlebová Lhota	vernisáž
19. října	Mahulena Nešlehová: Život a dílo Bohumila Kubišty	přednáška
26. října	Josef Zlamal – The Other Side Jan Švankmajer – Krátké filmy z 60. let	vernisáž
2. listopadu	A69 (Prokop Tomášek, Boris Redčenkov, Jaroslav Wertig)	přednáška
9. listopadu	Peter Kováč: Jan van Eyck	přednáška
16. listopadu	Jan Rous: Jiří Balcar a umění 60. let	přednáška
23. listopadu	Peter Kováč: Hans Memling	přednáška
30. listopadu	Martin Rajniš	přednáška
7. prosince	Zbýněk Černý: Karl Wilfert ml.	přednáška
14. prosince	Peter Kováč: Veit Stoss	přednáška
21. prosince	Vánoční koncert – Kolegium pro duchovní hudbu	koncert

Titulní strana / Titelseite: detail obrazu Jiřího Balcara Dekret II, 1960 / Detail aus dem Bild von Jiří Balcar Dekret II, 1960